

1. Johdanto

Gourmet-arkisto

Gourmet-arkisto toimii Drinkkiarkiston tavoin, paitsi että sillä haetaan ruokareseptejä. Aluksi käyttäjän on kirjaututtava sivulle. Mikäli käyttäjällä ei vielä ole tunnusta, hän voi sellaisen luoda. Kirjautumisen jälkeen hän voi hakea reseptejä ainesosan nimellä tai reseptin nimeen liittyvällä hakusanalla. Hän voi tietenkin saada useita osumia eli reseptejä samalla hakusanalla.

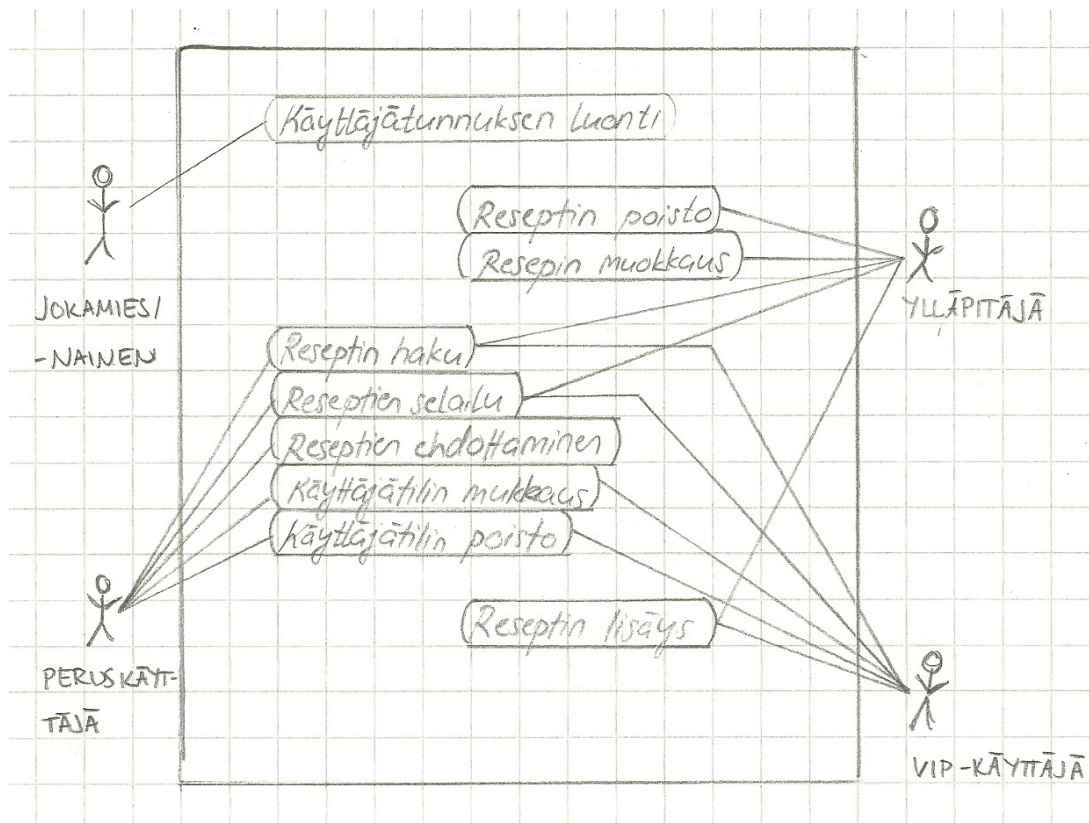
Sivulla annetaan myös lista kaikista resepteistä, defaultina aakkosjärjestyksessä, mutta käyttäjä voi halutessaan järjestää ne myös ainesosan tai ruokalajin mukaan (pääruoka, alkupala jne).

Käyttäjä voi koska tahansa muuttaa tietojaan tai poistaa tilinsä. Hän voi myös ehdottaa ylläpitäjälle reseptejä joko tekstitiedostoina tai täyttämällä nettilomakkeen. Ylläpitäjän hyväksynnän jälkeen ehdotettu resepti lisätään tietokantaan. Ylläpitäjä voi myös antaa suoran reseptien lisäysoikeuden valitsemilleen vip-käyttäjille.

Gourmet-arkisto toteutetaan laitoksen users-palvelimella Tomcat-palvelimen alla ja toteutuu siis sivustolle <http://t-vverkhov.users.cs.helsinki.fi/Gourmet-arkisto/>. Tällä hetkellä sivustolle pääsee kirjautumaan **tunnuksella** admin ja **salasanalla** admin. Alustajärjestelmän on tuettava Java-ohjelmointikieltä. Tietokannaksi on valittu Postgresql, ja ohjelmisto vaatii sen käytön.

2. Järjestelmän kuvaus

Käyttötapauskaavio

3. Käyttötapaukset

Jokamiehen/-naisen käyttötapaukset

- *Käyttäjätunnuksen luonti:* Käytännössä rekisteröidytään peruskäyttäjäksi, minkä jälkeen saadaan oikeus nähdä, hakea ja ehdottaa reseptejä. Jokamies/-nainen luo itselleen tunnuksen ja salasanan.

Peruskäyttäjän käyttötapaukset

- *Reseptin haku:* Käyttäjä voi hakea reseptejä erilaisilla hakusanoilla. Hän voi löytää useamman reseptin yhdellä hakusanalla tai päätyä samaan reseptiin eri hakusanoilla.
- *Reseptien selailu:* Käyttäjä näkee listan kaikista resepteistä, joista hän voi valita mieleisensä. Hän voi myös järjestää listan ruoka-aineen tai ruokalajin mukaan.
- *Reseptin ehdottaminen:* Käyttäjä voi täyttää lomakkeen tai syöttää tiedot tekstitiedostosta. Tiedot eivät kuitenkaan mene tietokantaan ennen kuin ylläpitäjä hyväksyy tämän.
- *Käyttäjätilin muokkaus:* Käyttäjä voi halutessaan muuttaa tietojaan.
- *Käyttäjätilin poisto:* Jos käyttäjä ei enää halua Gourmet-palvelua, hän voi poistaa tunnuksensa.

Vip-käyttäjän käyttötapaukset:

Samat käyttötapaukset kuin peruskäyttäjällä, paitsi Reseptin ehdottamisen sijasta reseptin lisäys.

- *Reseptin lisäys:* Vip-käyttäjä voi suoraan lisätä tietokantaan reseptejä ilman erillistä hyväksyntää.

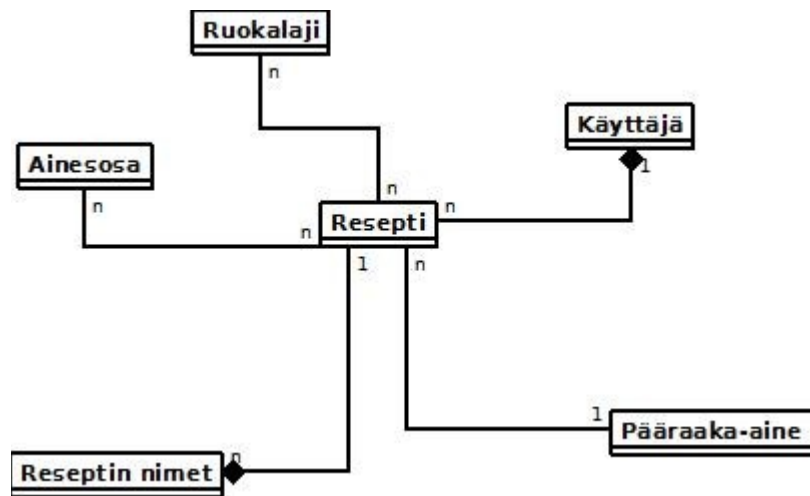
Ylläpitäjä:

Samat käyttötapaukset kuin vip-käyttäjällä, ja lisäksi:

- *Reseptin poisto:* Ylläpitäjä voi halutessaan poistaa reseptin tietokannasta.
- *Reseptin muokkaus:* Ylläpitäjä voi muokata reseptiä esimerkiksi löytäessään paremman variaation

4. Järjestelmän tietosisältö

Käsitekaavio

Tietokohde: Ruokalaji

Attribuutti	Arvojoukko	Kuvaus
Id	Int, autoincrement	Ruokalajin tunnus
Nimi	Merkkijono	Ruokalajin nimi

Tietokohde: Pääraaka-aine

Attribuutti	Arvojoukko	Kuvaus
Id	Int, autoincrement	Pääraaka-aineen tunnus
Nimi	Merkkijono	Pääraaka-aineluokan nimi

Tietokohde: Käyttäjä

Attribuutti	Arvojoukko	Kuvaus
Id	Int, autoincrement	Käyttäjän tunnus
Tunnus	Merkkijono	Käyttäjän itsevalitsema tunnus, jota käytetään kirjautuessa
Salasana	Merkkijono	Käyttäjän valitsema salasana
Admin-oikeudet	Boolean	Määrittelee käyttäjälle maksimaaliset eli ylläpito-oikeudet
Lisäysoikeus	Boolean	Määrittää käyttäjälle oikeuden lisätä reseptejä

Tietokohde: Resepti

Attribuutti	Arvojoukko	Kuvaus
Id	Int, autoincrement	Reseptin tunnus
Lisäysaika	Timestamp	Reseptin lisäyshetki
Ohje	Merkkijono	Reseptin ohjeet
Kuva-url	Merkkijono, vapaaehtoinen	Url ruokakuvaan
Käyttäjä-id	Int	Viittaus reseptin tehneeseen käyttäjään
Pääraaka-aine-id	Int, vapaaehtoinen	Viittaus reseptin pääraaka-aineluokkaan

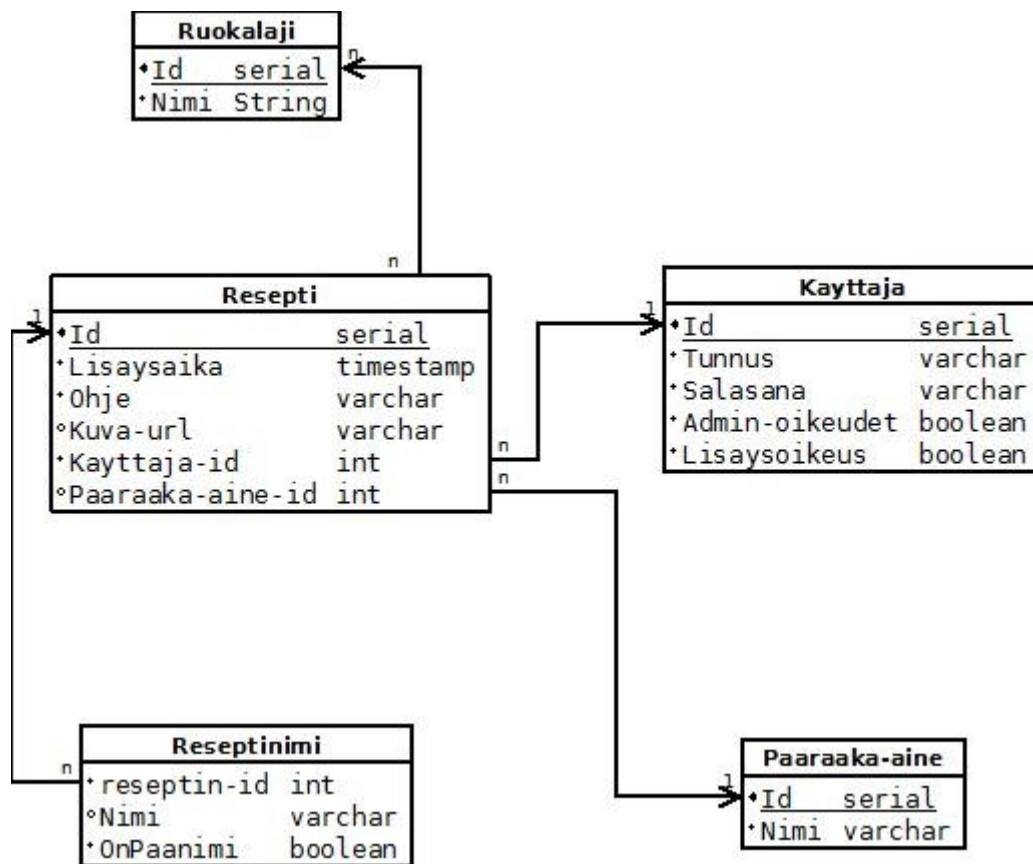
Tietokohde: Ainesosa

Attribuutti	Arvojoukko	Kuvaus
Id	Int, autoincrement	Raaka-aineen tunnus
Nimi	Merkkijono	Raaka-aineen nimi

Tietokohde: Reseptin nimet

Attribuutti	Arvojoukko	Kuvaus
Reseptin id	Int	Reseptin tunnus
Nimi	Merkkijono	Reseptin nimi
OnPäänimi	boolean	Määrittelee esiintyykö nimi listauksessa

5. Relaatietietokantakaavio

6. Järjestelmän yleisrakenne

Tietokantasovellusta tehdessä on noudatettu MVC-mallia. Näkymät löytyvät Web-hakemiston WEB-INF-hakemistosta. Source-packagesta löytyvät taas mallit ja kontrollerit: tietokantaan liittyvät mallit database-hakemistosta, muut mallit models-hakemistosta, filterit filtershakemistosta sekä kontrollerit servlets-hakemistosta. Käytetyt apukirjastot on sijoitettu Libraries-hakemistoon.

7. Järjestelmän komponentit

Servletit (kontrollerit)

KayttajanlistausServlet.java

Käyttäjien listaamiseen tarkoitettu sivu. Sivun on tarkoitus näkyä vain ylläpitäjälle, joka voi sivulla selata käyttäjiä ja niitä hakea tunnuksen tai sähköpostin mukaan. Sivulta voi myös lähettää käyttäjille sähköpostia, antaa heille vip-oikeudet tai poistaa ne.

KayttajanLisaysServlet.java

Käyttäjän lisäämiseen tarkoitettu sivu. Sisältää lomakkeen, johon uuden käyttäjän on syötettävä uniikki tunnus, vapaaehtoinen sähköposti ja salasana.

KayttajanTiedotServlet.java

Käyttäjälle itselleen tarkoitettu sivu, josta näkyvät omat tiedot, eli tunnus ja sähköposti. Sivulta käyttäjä voi siirtyä käyttäjätilin muokkaussivulle tai poistaa tilinsä.

KayttajanTietojenMuokkausServlet.java

Sisältää lomakkeen, jonka avulla käyttäjä voi vaihtaa tunnuksensa, sähköpostinsa ja salasanan.

KirjautumisServlet.java

Sovelluksen etusivu. Tarjoaa tarvittavat kentät sisäänkirjautumiseen ja linkin uuden käyttäjätilin luomiseen.

ReseptinListausServlet.java

Tällä sivulla tarjotaan hakulomake, jossa on sanahaku ja ruokalaji- sekä pääraaka-aine-filtteröinti. Aluksi sivulla listataan kaikki reseptit, haun jälkeen hakutulokset.

ReseptinLisaysServlet.java

Reseptin ehdotukseen, lisäykseen ja muokkaukseen tarkoitettu sivu. Sivulla tarjotaan kentät reseptin nimelle, kuva-urlille, ruokalajille, pääraaka-aineelle ja varsinaiselle ohjeelle.

ReseptinTiedotServlet.java

Yksittäisen reseptin esittelysivu, jossa näkyvät kaikki reseptin tiedot. Admin-oikeudet omaavalle käyttäjälle sivulla on myös linkit reseptin muokkaukseen ja poistoon.

VikaTilaServlet.java

Kyseinen kontrolleri pitää huolta siitä, että virheen sattuessa käyttäjä ohjataan kirjautumissivulle ja ilmoitetaan virheestä virheboksissa.

YleisServlet.java

Yleistä kontrolleri-logiikkaa, kuten sivujen avaaminen ja sivuille siirtäminen sekä käyttäjän oikeuksien tarkistaminen.

Mallit

Kayttaja.java

Käyttäjäolio, joka pitää sisällään kaikki käyttäjälle oleelliset tiedot.

PaaraakaAine.java

Pääraaka-aineolio, johon sisältyy id ja pääraaka-aineen nimi.

Resepti.java

Resepti-olio, sisältää reseptin kannalta oleelliset tiedot.

ReseptinNimi.java

Reseptin nimi-olio, joka sisältää reseptin id:n, nimen ja tiedon siitä, onko nimi päänimi vai ei.

Ruokalaji.java

Ruokalajiolio, sisältää ruokalajin id:n ja nimen.

Tietokantamallit

Tietokanta.java

Yleiset tietokantatoimintaan liittyvät asiat, kuten tietokannan avaus ja sulkeminen

TkKayttaja.java

Tässä luokassa käsitellään kaikki käyttäjään liittyvät tietokantaoperaatiot, kuten lisääminen, poisto, muokkaus ja erilaiset haut.

TkResepti.java

Tässä luokassa käsitellään kaikki reseptin ja siihen liittyvien taulujen tietokantaoperaatiot, kuten reseptin lisääminen, poisto, muokkaus ja haut, sekä pääraaka-aineen, ruokalajin ja nimien haut.

Virheet

GourmetException.java

Ekstendoi RuntimeExceptionin, antaa käyttäjälle GourmetExceptioneita.

Filtterit

KirjautumisFilter.java

Filtterin on tarkoitus tarkistaa aina, onko käyttäjä kirjautunut ja onko tällä siis oikeudet /arkisto-etuliitteillä merkittyihin urleihin.

Utilityt

SalausUtility.java

Tämän tarkoitus on salata käyttäjän salasana, ettei sitä voisi nähdä tietokannasta suoraan.

Näkymät(jsp)

Käyttäjänäkymät

kayttajalistaus.jsp

KayttajaListaServlet.javan jsp-puoli.

Kayttajanlisays.jsp

KayttajanLisaysServlet.javan jsp.

kayttajantiedot.jsp

KayttajanTiedotServlet.javan jsp.

kayttajantietojenmuokkaus.jsp

KayttajanTietojenMuokkaus.javan jsp.

kirjautuminen.jsp

KirjautumisServlet.javan jsp.

Reseptinäkymät

reseptilistaus.jsp

ReseptiListausServlet.javan jsp.

reseptinlisays.jsp

ReseptinLisaysServlet.javan jsp.

reseptintiedot.jsp

ReseptinTiedotServlet.javan jsp.

Tags

pohja.tag

Sivujen yleinen header, näkyy kaikilla /arkisto-etuliitteisillä urleilla.

Kuvat

Pohjan kuvat löytyvät omasta kansiostaan webin alta.

Kirjastot

Libraries-kansiosta löytyy jstl-kirjasto, joista käytin ”t” ja ”c”-komponentteja.

9. Asennustiedot

Sovellusta varten on asennettava PostgreSQL-tietokanta, jonka saa ladattua web-osoitteesta <http://www.postgresql.org/download/> . Tietokannan asetukset on määriteltävä ohjelmiston web/META-INF-hakemistosta löytyvässä context.xml-tiedostossa. Resource name -kohdassa määritellään käytettävä tietokanta, user-kohdassa tunnus ja password-kohdassa salasana. Sovellus vaatii myös Tomcat-palvelimen, joka löytyy web-osoitteesta <http://tomcat.apache.org/download-60.cgi> .

10. Käynnistys-/käyttöohjeet

Harjoitustyö on asennettuna osoitteessa <http://t-vverkhov.users.cs.helsinki.fi/Gourmet-arkisto/> ja

tällä hetkellä sisään pääsee tunnuksella admin ja salasanalla admin. Sivuilla voi luoda myös oman tunnuksen.